

EXPUNERE DE MOTIVE

Recent, Raportul Comisiei Europene din septembrie 2006 a confirmat progresele și stadiul de îndeplinire a criteriilor privind aderarea României la Uniunea Europeană și a propus ca dată a aderării 1 ianuarie 2007.

În domeniul ajutorului de stat, aderarea României la Uniunea Europeană implică modificări legislative semnificative, care să asigure, pe de o parte, aplicarea reglementărilor comunitare și, pe de altă parte, instituirea cadrului legal care să permită colaborarea între instituțiile naționale și cele europene.

Astfel, o modificare majoră se referă la transferul competențelor privind autorizarea ajutoarelor de stat către Comisia Europeană, care până la 31 decembrie 2006 aparțin Consiliului Concurenței.

În acest context, a apărut necesitatea redefinirii rolului Consiliului Concurenței după data aderării în relațiile cu Comisia Europeană și cu autoritățile naționale responsabile de punerea în practică a strategiilor sectoriale care implică și măsuri de natura ajutorului de stat.

Concret, potrivit Tratatului privind Instituirea Comunității Europene, ajutoarele de stat care intră sub incidența regulilor de autorizare trebuie notificate și transmise Comisiei Europene pentru evaluarea compatibilității cu regulile comunitare, iar pentru ajutoarele de stat care se încadrează în categoriile exceptate de la obligația notificării este necesară informarea Comisiei Europene cu privire la respectarea legislației aplicabile și începerea acordării.

În urma consultărilor dintre Guvernul României și Comisia Europeană, s-a elaborat documentul intitulat "Politica în domeniul ajutorului de stat pentru perioada 2006-2013", adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 651/2006.

Prin acest document, Guvernul a desemnat Consiliul Concurenței în calitate de punct de contact cu Comisia Europeană în domeniul ajutorului de stat, pentru valorificarea experienței și expertizei acumulate la nivelul acestei instituții în urma eforturilor conjugate ale Guvernului și Consiliului Concurenței. Acest statut al Consiliului Concurenței a fost, de asemenea, susținut de Comisia Europeană.

O altă schimbare majoră se referă la aplicarea directă a reglementărilor comunitare în domeniul ajutorului de stat după data aderării. Aceasta necesită abrogarea Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, republicată, și a reglementărilor secundare, care au preluat până în prezent legislația comunitară în dreptul național.

De aceea, a fost promovată prezenta ordonanță de urgență, care are ca scop definirea noilor atribuții ale Consiliului Concurenței în domeniul ajutorului de stat și stabilirea cadrului legal de colaborare între instituțiile naționale implicate, pentru a îndeplini obligațiile României în calitate de stat membru al Uniunii Europene.

În concordanță cu cerințele comunitare, prezentul act normativ conține, în principal, prevederi referitoare la:

a) colaborarea între instituțiile naționale implicate în procesul de pregătire a notificărilor sau a informărilor privind ajutorul de stat, în vederea transmiterii acestora către Comisia Europeană;

b) procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat, în vederea îndeplinirii obligațiilor prevăzute în Tratatul privind Instituirea Comunității Europene, în legislația secundară adoptată în aplicarea acestuia și în Tratatul privind aderarea Republicii Bulgaria și României la Uniunea Europeană;

c) procedurile de recuperare sau rambursare a ajutoarelor de stat ilegale sau a celor utilizate abuziv;

d) redefinirea atribuțiilor Consiliului Concurenței în domeniul ajutorului de stat în contextul aderării.

Prezenta ordonanță de urgență creează cadrul juridic național privind regulile procedurale necesare aplicării directe, în principal, a Regulamentului Consiliului (EC) nr. 659/1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul privind instituirea Comunității Europene, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L/83 din 27 martie 1999 și Regulamentul Comisiei (EC) nr. 794/2004 de punere în aplicare a Regulamentului nr. 659/1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul privind instituirea Comunității Europene, publicat în Jurnalul Oficial nr. L 140 din 30 aprilie 2004.

Prezentul act normativ asigură din punct de vedere tehnic și procedural îndeplinirea obligațiilor României, așa cum rezultă din legislația comunitară relevantă, în special a celor cu privire la:

a) întocmirea și înaintarea notificărilor pentru ajutoarele pe care România dorește să le acorde;

b) reprezentarea României în fața Comisiei Europene în cadrul procesului de analiză a notificărilor;

c) întocmirea și transmiterea informărilor către Comisia Europeană în ceea ce privește ajutoarele care se încadrează în exceptările pe categorii;

d) transmiterea de informații privind ajutoarele de minimis, la cererea Comisiei Europene;

e) colaborarea Consiliului Concurenței cu autoritățile competente să asigure reprezentarea României în fața Curții de Justiție a Comunităților Europene în cazurile privind ajutorul de stat;

f) recuperarea sau rambursarea ajutoarelor în conformitate cu deciziile Comisiei Europene;

g) întocmirea și transmiterea de rapoarte periodice în domeniul ajutorului de stat;

h) asistarea reprezentanților Comisiei Europene în cadrul inspecțiilor la fața locului

i) modul de soluționare a notificărilor și investigațiilor aflate în derulare la data intrării în vigoare a legii.

În afară de legislația comunitară, prezenta ordonanță de urgență este inspirată și din reglementările adoptate în Polonia, Cehia și Slovenia, legi care au avut același obiectiv și au intrat în vigoare la data aderării acestor state la Uniunea Europeană, respectiv 1 mai 2004.

Înainte de a fi supus aprobării de către Guvern, prezentul act normativ a fost analizat împreună cu experți ai Comisiei Europene, DG Competition, pentru a asigura aplicarea eficientă a acquis-ului în domeniul ajutorului de stat.

Continuarea acordării de către Guvern a măsurilor de sprijin financiar de natura ajutorului de stat, absolut necesare pentru punerea în practică a politicilor sectoriale asumate prin Programul de guvernare, precum și accesarea imediată a fondurilor comunitare alocate României, determină necesitatea adoptării acestui act normativ cu caracter tehnic, astfel încât legislația comunitară în domeniul ajutorului de stat să poată fi aplicată imediat după aderare.

Adoptarea prezentei ordonanțe de urgență are un caracter excepțional, deoarece, față de alte domenii, Comisia Europeană este singurul organism care administrează întreaga problemă a ajutorului de stat și, pe cale de consecință, toate regulamentele comunitare se vor aplica direct în România, de la data aderării.

De asemenea, este necesară adoptarea de urgență a procedurilor naționale privind cooperarea dintre autoritățile implicate care să intre în vigoare la data aderării, întrucât primele obligații în calitate de stat membru trebuie îndeplinite în scurt timp după aderare (de ex. transmiterea unui raport în termen de două luni de la data aderării privind îndeplinirea condițiilor stabilite pentru ajutoarele de stat din zonele libere și zonele defavorizate, care beneficiază de perioade de tranziție conform Tratatului de aderare).

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tăriceanu', written over a faint, circular stamp.

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU